

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0424U000206

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-08-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Франко Людмила Сергіївна

2. Liudmyla Franko

Кваліфікація: 292

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0597-1960

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 08.00.03

Назва наукової спеціальності: Економіка та управління національним господарством

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-08-2024

Спеціальність за освітою: 292 Міжнародні економічні відносини

Місце роботи здобувача: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Коваля, буд. 3, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Укоопспілка

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 55.051.06

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Ковалю, буд. 3, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Укоопспілка

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.15.01, 06.75.02

Тема дисертації:

1. Державна інноваційна політика у контексті підвищення конкурентоспроможності економіки України
2. State innovation policy in the context of increasing the competitiveness of the Ukrainian economy

Реферат:

1. У дисертації визначено концептуальне підґрунтя обґрунтування взаємозв'язку державної інноваційної політики (ДІП) та конкурентоспроможності національної економіки (НЕ), що відрізняється від існуючих поєднань: 1) аналізу наукового доробку (бібліометричний аналіз у тематичному, просторовому та просторово-часовому вимірах за допомогою інструментарію Vosviewer 1.6.17); 2) аналізу суспільного інтересу до цієї тематики (трендовий аналіз у просторовому вимірі за допомогою інструментарію Google Trends); 3) кореляційного аналізу (підтвердженням залежності Індексу конкурентоспроможності від Глобального інноваційного індексу). Це дозволило виділити основні тематичні напрямки, в межах яких вченими досліджується взаємозв'язок ДІП та конкурентоспроможності НЕ, прослідкувати еволюцію трансформації наукового інтересу вчених різних країн світу, диверсифікувати країни за рівнем суспільного інтересу до проблем конкурентоспроможності НЕ. Узагальнено наукові погляди на сутність ДІП, її типологію та нормативно-законодавче забезпечення, підходи, моделі та інструменти її реалізації, її роль у забезпеченні конкурентоспроможності НЕ, її трансформацію під впливом цифровізації суспільно-економічних відносин.

Описано напрямки реалізації дослідницької концепції ДІП з урахуванням пом'якшувального, стимулюючого та обмежувального впливу зовнішніх та внутрішніх драйверів конкурентного середовища. Розроблено методичні засади визначення країн-бенчмарків за рівнем сприятливості бізнес-середовища для інноваційного розвитку, кластеризації країн за ефективністю державної політики щодо захисту інтелектуальної власності, обґрунтування домінуючої ролі державних інвестицій в активізації інноваційної активності бізнесу та визначення секторальних інноваційних детермінант конкурентоспроможності країни. У роботі поглиблено методичні засади обґрунтування основних напрямків формування національної стратегії трансферу інноваційних технологій, обґрунтовано засади формування регіональної інноваційної політики на основі кластеризації регіонів України за допомогою карт Кохонена; напрацьовано рекомендації щодо секторальних перспектив дорожньої карти реалізації ДІП. Описано наукове підґрунтя кластеризації країн за ефективністю державної політики щодо захисту інтелектуальної власності як складової ДІП, що дозволило виявити ключові проблеми у реалізації державної політики захисту ІВ в Україні та напрацювати рекомендації щодо їх вирішення. Розроблено методичний інструментарій обґрунтування детермінант збільшення масштабів інноваційної діяльності, що дозволило емпірично підтвердити домінуючу роль інвестиційної складової ДІП в активізації інноваційної активності бізнесу. Визначено наукові засади визначення основних інноваційних секторальних детермінант конкурентоспроможності країни, що характеризують інноваційні трансформації за такими секторами: інноваційний розвиток бізнес-середовища; інновації в промисловості; менеджмент інновацій; екоінновації; диджитал-інновації; інтелектуальна власність. Обґрунтовано основні напрямки формування національної стратегії трансферу інноваційних технологій, на основі проведеного двоетапного (у 2021 р та 2023 р) опитування регіональних експертів у сфері розробки ДІП, що дозволило визначити основні детермінанти та недоліки існуючого в Україні механізму трансферу інноваційних технологій, оцінити зміну експертних оцінок його сильних та слабких сторін, можливостей та загроз, що відбулася за два роки війни, а також констатувати, що довоєнна стратегія трансферу інновацій, яка визначалася як конкурентна, має бути замінена новою – оборонною, з акцентом на розвитку MilitaryTech, забезпеченні безпеки країни, збільшенні її резистентності до зовнішніх загроз тощо. Розроблено методичне підґрунтя регіональної пріоритетизації при реалізації ДІП на основі здійсненої за допомогою нейромережевого моделювання на основі карт Кохонена кластеризації регіонів України за впливом показників інноваційного розвитку на індекс конкурентоспроможності регіону. Результати формування п'яти класифікаційних груп регіонів засвідчили, що у кластері 0 (Дніпропетровська та Запорізька області) та 4 (м. Київ) спостерігається недостатня розвиненість та адаптація екоінновацій. В той час кластери 1 (Донецька; Кіровоградська; Миколаївська; Волинська; Черкаська, Луганська області) та 2 (Вінницька, Полтавська, Житомирська, Закарпатська, Івано-Франківська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Херсонська, Хмельницька, Чернігівська) характеризуються дисбалансом між фінансуванням та результатами наукової діяльності, однак більш розвинутою системою диджиталізації бізнес-процесів. Кластер 3 (Київська, Львівська, Одеська, Харківська області) є найбільш збалансованим, однак необхідно спрямувати більший обсяг фінансування на охорону навколишнього середовища. Визначені рекомендації стали основою для розробки заходів реалізації ДІП у розрізі запропонованих у роботі секторальних перспектив.

2. In the dissertation, a study of the conceptual basis of the interconnection of the SIP and the competitiveness of the NE, which differs from the existing ones by a combination of: 1) analysis of the scientific work (bibliometric analysis in thematic, spatial and spatio-temporal dimensions using the Vosviewer 1.6.17 toolkit); 2) analysis of public interest (trend analysis in the spatial dimension using the Google Trends toolkit) to this topic; 3) correlation analysis (confirming the dependence of the Competitiveness Index on the Global Innovation Index). This made it possible to single out the main thematic directions within which scientists are investigating the relationship between SIP and the competitiveness of non-governmental organizations, as well as the most powerful research networks, to follow the evolution of the transformation of the scientific interest of scientists from different countries of the world, to diversify countries according to the level of public interest in the problems of competitiveness of non-governmental organizations and to the SIP, trace the trajectory of changes in the superposition of European countries in 2023 compared to 2021 depending on the values of the Competitiveness

Index from the Global Innovation Index. The essence and tools of SIP implementation, its transformation in the era of Industry 4.0 are studied; the directions of implementation of the research concept of SIP are described, taking into account the influence of the drivers of the competitive environment. Methodological principles for determining benchmark countries based on the level of business environment favorability for innovative development, clustering countries according to the effectiveness of state policy on intellectual property protection, substantiation of the dominant role of state investments in the activation of innovative business activity, and determination of sectoral innovative determinants of the country's competitiveness has been developed. Methodological principles for determining the main innovative sectoral determinants of the country's competitiveness have been developed, which involves the use of neural network modeling tools and made it possible to assess the impact of the weighted average standardized values of international indices characterizing innovative transformations on the competitiveness rating of Ukraine and EU countries based on synaptic weight by the following sectors: innovative development of the business environment; innovations in industry; innovation management; eco-innovations; digital innovations; Intellectual Property. The study deepens the methodological principles of substantiation of the main directions of the formation of the national strategy for the transfer of innovative technologies, the principles of the formation of regional innovation policy based on clustering of the regions of Ukraine using Kohonen maps are substantiated; recommendations were developed regarding the sectoral perspectives of the road map for the implementation of the SIP: stimulating the government's readiness to create a business environment favorable for the implementation of innovations; stimulation of the interaction of the participants of the innovation system; effective protection and commercialization of intellectual property; stimulation of technology transfer; introduction of green bonds; popularization of advanced technologies in the economy (such as artificial intelligence, the Internet of Things, smart sensors, drones, cybernetics, 3D printing, robotics, cloud services, etc.). These measures are the basis of the state innovation policy of Ukraine and will contribute to the effective implementation of opportunities in the development of various industries in various regions of the country, also they will increase economic growth and the overall competitiveness of the country.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Педченко Н. С., Стрілець В. Ю., Франко Л. С. Особливості державної інноваційної політики в епоху Індустрії 4.0. Комерціалізація інновацій в умовах Індустрії 4.0 : монографія / за заг. ред. канд. екон. наук, доц. Л. Ю. Сагер. – Суми : Сумський державний університет. 2023. С. 326–334. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/93474/1/Sager.pdf>
- Педченко Н. С., Франко Л. С. Формування теоретичного базису взаємозв'язку інноваційної політики та конкурентоспроможності національної економіки. Причорноморські економічні студії (Index Copernicus та ін.). 2021. № 7. С. 69–76. URL: http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/11902/1/Pedchenko_N_Franko_L.pdf
- Педченко Н. С., Стрілець В. Ю., Франко Л. С. Макроконкурентна парадигма інноваційного розвитку національної економіки. Наукові перспективи (Index Copernicus та ін.). 2022. № 1(19). С. 351–360. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11627>

- Педченко Н. С., Франко Л. С. Державна політика захисту інтелектуальної власності як інструмент стимулювання інноваційного розвитку національної економіки. Науковий вісник ПУЕТ (Index Copernicus та ін.). 2022. № 1(105). С. 106–114. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/12290>
- Франко Л. С. Роль цифрової трансформації інновацій у підвищенні конкурентоспроможності України: сучасний стан та перспективи. Економіка та суспільство (Index Copernicus та ін.). 2022. № 42. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1636>
- Франко Л. С. Математичне моделювання відповідності державної інноваційної політики України міжнародним стандартам створення сприятливого бізнес-середовища. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал. 2023. № 15. С. 123–133. URL: <http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/331>
- Франко Л. С. Оцінка потенційних можливостей інноваційного розвитку національної економіки на регіональному рівні з використанням засобів штучного інтелекту. Економіка та суспільство. 2023. № 47 URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2170>
- Шкурупій О., Педченко Н., Шимановська-Діанич Л., Яхно Т., Франко Л. Макроекономічний ефект соціальної відповідальності бізнесу: міжнародний статус України. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2022. № 6(41). С. 318–328. URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v6i41.251464>
- Франко Л. С. Еко-інновації як важлива детермінанта інноваційного розвитку національної економіки. Актуальні питання економіки в контексті глобальних викликів : матеріали всеукр. наук.-практ. конференції (м. Львів, 29 січня 2022 р.). ГО «Львівська економічна фундація». Львів : ЛЕФ. 2022. С. 22–27. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/12287>
- Франко Л. С. Інноваційний розвиток промисловості України: сучасні виклики та перспективи відновлення після масштабних руйнувань. Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики : матеріали міжнар. наук.-практ. конференції. Харків, 2 березня 2023 р. «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ». Харків. 2023. С. 211–213 URL: [http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/12990/1/Інноваційний розвиток промисловості України.pdf](http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/12990/1/Інноваційний%20розвиток%20промисловості%20України.pdf)
- Франко Л. С. Зелені облігації як ключовий інструмент інноваційної політики: досвід зарубіжних країн. «Recent Trend in Science and Technology: Global Challenges» : матеріали the 48-th International scientific and practical conference, 20–21 March, 2023. Myśl Naukowa, Poland, Lublin. 2023. С. 118–125. URL: https://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/03/Poland_210323.pdf
- Franko L. Strategic directions of sectoral innovative development in the context of ensuring the competitiveness of Ukraine. Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України : міжнародн. наук.-практ.конференція (5–6 грудня 2022). Суми. Україна. 2022. С. 85–88. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/93436>
- Franko L. Technology transfer as an important vector for the development of innovative potential of Ukraine. Financial Markets, Institutions and Risks: Proceedings of the International Scientific and Practical : Online-Conference (20–22 November, 2021). Sumy. Ukraine. 2021. P. 81–84 URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89080>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: налагодження співпраці між основними стейкхолдерами інноваційної екосистеми громади, регіону, держави

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0113U006220, 0123U103799

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Педченко Наталія Сергіївна
2. Nataliia Pedchenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5093-2453

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Коваля, буд. 3, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Укоопспілка

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильєва Тетяна Анатоліївна
2. Tetiana Vasylieva

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0635-7978

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маргасова Вікторія Геннадіївна
2. Viktoriya Marhasova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8582-2158

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Леонов Сергій Вячеславович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Леонов Сергій Вячеславович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Бойко Антон Олександрович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна